

فصل ٦

نفت و گاز

مقدمه

سوخت‌های جت: سوخت‌های جت همان طور که از نامشان پیداست، برای سوخت موتورهای جنگلی و مسافری به کار می‌روند و دارای انواع مختلف هستند. مواد سازنده‌ی آنها همان نفت است که با اضافه کردن مواد فرودنی مانند ممانع کننده از ایجاد زنگ خوردگی و کاهش میزان ناخالصی‌ها، برای سوخت موتورهای جت، مناسب می‌گردد.

گاز طبیعی (گاز غنی): گاز تولیدی از منابع نفتی و گازی را گاز طبیعی یا غنی می‌گویند که به صورت "کلاهک"، "همراه با نفت" (مانند گاز منطقه آغازاری) و "مستقل" (نظیر ذخائر گاز سرخس و سرخون)، قابل دسترسی می‌باشد.

گاز مایع: گاز مایع مخلوطی است از پروپان و بوتان نرمال که در اثر شرایط محیط و مصرف، نسبت حجمی این دو ماده در مخلوط تغییر می‌یابد و در تحت فشاری حدود ۱۰۰-۱۱۰ پوند بر اینچ مربع به صورت مایع درمی‌آید.

مشترک گاز: عبارت است از شخص حقیقی یا حقوقی که طبق روش پذیرش متقاضیان گاز پس از تحویل مدارک موردنظر و پرداخت حقوق و هزینه‌های متعلقه، مشخصاتش در دفتر پذیرش اشتراک ثبت شده و شماره اشتراک به وی اختصاص یافته باشد.

صرف‌کننده‌ی گاز: به مشترک‌کننده اطلاق می‌گردد که جریان گاز آنها پس از طی مراحل اشتراک‌پذیری راهاندازی شده باشد.

انشعاب گاز: به خطوطی که جهت ارسال گاز از خطوط انتقال، خطوط تغذیه و شبکه تا ایستگاه اختصاصی مشترک نصب می‌شود، انشعاب اطلاق می‌گردد.

گزینه اطلاعات

در سال ۱۳۹۶ میزان مصرفی گاز در استان به مقدار ۷۲۷۷۳ تن

بوده که نسبت به سال قبل ۱۲/۷ درصد رشد را نشان می‌دهد.

در سال ۱۳۹۶ مصرف بنزین ۴۶۱۱۰۱ هزار لیتر و مصرف نفت سفید ۵۴۹۶۸ هزار لیتر بوده است که نسبت به سال ۱۳۹۵ مصرف بنزین ۸/۲ درصد افزایش و مصرف نفت سفید ۱۶/۷ درصد کاهش یافته است.

به دلیل اهمیت فعالیت‌های نفت و گاز، یک فصل جدا از فصل‌های معدن و صنعت به اطلاعات آماری آن اختصاص داده شده است. ولی متأسفانه استان گلستان در زمینه‌ی استخراج نفت و گاز فعالیتی نداشته است. آمارهای این فصل شامل اقلام توزیع نفت و گاز در سطح استان می‌باشد و با استفاده از این فصل می‌توان به اقلام اطلاعاتی مصرف انواع فرآورده‌های نفتی و تعداد مخازن و جایگاه فروش مواد سوختنی و همچنین انواع انشعبات گاز طبیعی، دست یافت.

در حال حاضر، آمارهای مندرج در این فصل، از شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی و شرکت گاز استان، دریافت می‌شود.

تعاریف و مفاهیم

نفت سفید: نفت سفید برشی از نفت خام و متشکل از سه نوع هیدروکربور پارافینی، نفتینی و آروماتیکی می‌باشد. این فرآورده به عنوان سوخت گرمایشی و سوخت مراکز حرارتی به کار می‌رود و یکی از مواد اصلی تشکیل‌دهنده‌ی سوخت جت است.

نفت کوره: نفت کوره از بازمانده‌ی تقطیر نفت خام در برج‌های تقطیر پالایشگاه به دست می‌آید. این فرآورده به سبب دارا بودن هیدروکربورهای سنگین، به آسانی نمی‌سوزد و یکی از سوخت‌هایی عمده‌ی کشتی‌ها و واحدهای بزرگ صنعتی از جمله نیروگاه‌های برق به شمار می‌رود.

نفت گاز: نفت گاز فرآورده‌ای است که بعد از برش نفت سفید به دست می‌آید و به عنوان سوخت ماشین‌آلات کشاورزی و صنعتی و سوخت تعدادی از وسایل نقلیه‌ی عمومی و تأسیسات حرارتی به کار می‌رود.

بنزین موتور: بنزین موتور آمیزه‌ای است از هیدروکربورهای به طور عمده حلقوی و ایزومره با نسبت‌های متفاوت که برای افزایش درجه‌ی آرام‌سوزی آن، برخی از ترکیبات آلی به آن اضافه می‌شود.

در سال ۱۳۹۶ تعداد مخازن مواد سوختی و ظرفیت آنان به ترتیب ۱۹۶ مخزن و به ظرفیت ۸۸۲۷ هزار لیتر بوده است که نسبت به سال قبل به ترتیب ۸/۸ افزایش و ۱۰/۱ درصد افزایش را نشان می دهد.

در سال ۱۳۹۶ تعداد شعب فروش نفت به ۱۴۸ جایگاه رسیده است که نسبت به سال قبل تغییر نداشته است.

در سال ۱۳۹۶ تعداد روستاهای گازرسانی شده به ۸۴۱ روستا رسیده است که نسبت به سال قبل؟ درصد رشد را نشان می دهد.

در سال ۱۳۹۵ تعداد انشعاب گاز شهری به ۱۶۸۹ انشعاب و روستایی ۶۹۶۰ انشعاب افزایش یافته که به ترتیب با ۹۸/۰ و ۹۴/۰ درصد کاهش نسبت به سال قبل را نشان می دهد.

۱- نفت و گاز

۳۶۱

(هزار لیتر)

۱-۶- مصرف انواع فرآورده‌های نفتی

نفت سفید	بنزین	سوخت‌های هواپیما ^(۲)	نفت گاز	جمع (جز گاز مایع) ^(۱)	سال و شهرستان
۱۷۷۵۴۶	۲۸۹۵۰.۵	۱۸۲	۳۹۲۵۰.۹	۴۹۳۴۴۴	۱۳۸۰
۱۴۱۰۴۴	۴۹۷۱۹۵	۶۷۱	۴۶۸۰۰.۴	۶۶۵۱۰.۹	۱۳۸۵
۱۰۳۶۵۸	۳۵۹۵۹۸	.	۴۶۷۶۵۵	۹۷۳۸۵۳	۱۳۹۰
۸۷۴۶۶	۳۷۹۹۵۲	۵۰۹۲	۵۶۰۶۷۱	۱۰۷۱۵۵۳	۱۳۹۱
۸۰۸۶۶	۴۰۷۱۹۶	۳۴۳۵	۶۳۰۵۹۶	۱۱۵۵۷۰۴	۱۳۹۲
۷۰۷۵۸	۳۹۴۲۰۵	۳۶۳۳	۵۷۸۶۰۶	۱۰۵۶۱۶۴	۱۳۹۳
۶۴۹۵۶	۳۹۶۱۴۷	۲۳۸۰	۴۵۷۰۸۴	۹۲۳۶۹۵	۱۳۹۴
۶۶۰۵۸	۴۲۵۸۰۴	۲۹۴۱	۵۶۸۷۸۸	۱۰۶۷۹۷۲	۱۳۹۵
۵۴۹۶۱	۴۶۱۱۰۱	۶۳۲۹	۵۱۱۳۷۳	۱۰۴۴۳۲۱	۱۳۹۶
۲۲۵۵	۲۱۵۵۱	.	۲۵۷۹۴	۴۹۶۰۰	آزادشهر
۱۷۹۲	۲۷۳۵۹	.	۴۰۸۰۱	۶۹۹۵۲	آق‌قلاء
۴۶۴	۱۶۱۷۵	.	۱۲۲۵۳	۲۸۸۹۲	بندرگز
۷۳۳	۱۲۳۸۲	.	۱۳۹۰۲	۲۷۰۱۷	ترکمن
۱۸۲۵	۱۷۴۸۹	.	۱۴۲۵۱	۳۳۵۶۵	رامیان
۳۰۹	۳۳۶۴۴	.	۱۴۳۲۸۲	۱۸۰۵۶۶	علی‌آباد
۱۱۸۹	۱۹۵۴۱	.	۲۲۵۸۰	۴۳۳۱۰	کردکوی
۸۷۳۱	۲۰۹۸۷	.	۱۹۹۱۷	۴۹۶۳۵	کلله
۶۹۴	۱۹۸۵۳	.	۲۵۵۳۴	۴۶۱۴۹	گالیکش
۶۵۳۱	۱۶۳۱۹۲	۶۳۲۹	۸۴۱۵۳	۲۶۲۹۰۶	گرگان
۱۲۳۴	۸۹۴۳	.	۱۷۵۹۲	۲۷۷۶۹	گمیشان
۱۳۳۷۳	۸۲۲۲۳	.	۷۷۱۸۲	۱۷۲۷۷۸	گبد کاووس
۱۲۳۵۸	۷۲۲۴	.	۱۰۵۴۶	۳۰۳۴۲	مراوه‌تپه
۶۹۹	۱۰۵۲۸	.	۱۰۵۸۶	۲۱۸۴۷	مینودشت

سالنامه آماری استان گلستان - ۱۳۹۶

(هزار لیتر)

۱-۶- مصرف انواع فرآورده‌های نفتی (دبالة)

سال و شهرستان	نفت کوره	روغن‌های موتور و صنعتی ^(۳)	قیر	ساير فرآورده‌ها ^(۴)	گاز مایع (تن)
.....	۸۶۶۹۶	۸۵۸۳	۱۴۴۴۳	۱۱۱۰۰	۲۶۲۱۱
.....	۷۸۱۷۶	۲۰۳۵	۲۶۱۹۹
.....	۴۲۶۰۲	.	.	.	۴۰۴۴۵
.....	۳۸۳۷۱	•	•	•	۴۳۴۳۴
.....	۳۳۶۱۱	•	•	•	۴۶۲۱۹
.....	۸۹۶۲	•	•	•	۵۴۲۱۶
.....	۴۱۲۸	•	•	•	۳۱۱۳۲
.....	۳۳۸۱	•	•	•	۶۴۵۱۹
.....	۳۵۵۷	•	•	•	۷۲۷۷۳
آزادشهر	•	•	•	•	۳۸۴۴
آق قلا	•	•	•	•	۹۰۹۹
بندرگز	•	•	•	•	۱۸۲۹
ترکمن	•	•	•	•	۴۰۱۲
رامیان	•	•	•	•	۳۳۸۱
علی‌آباد	۵۵۰	•	•	•	۳۳۳۹
کردکوی	•	•	•	•	۱۵۶۲
کلاله	•	•	•	•	۴۹۵۹
گالیکش	۶۸	•	•	•	۵۱۳
گرگان	۲۷۰۱	•	•	•	۱۶۶۱۳
گمیشان	•	•	•	•	۳۹۸
گندکاووس	•	•	•	•	۱۲۹۰۳
مراوه‌تپه	۲۰۴	•	•	•	۶۵۵۰
مینودشت	۳۴	•	•	•	۳۷۷۰

۱) جمع بجز گاز مایع می‌باشد.

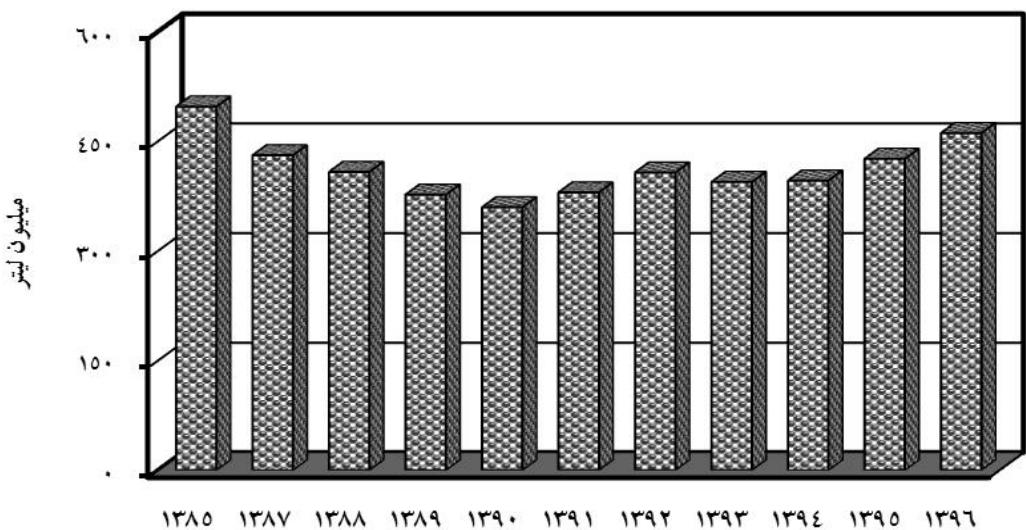
۲) آمار سوخت‌های هواپیمایی مربوط به واحد سوختگیری فرودگاه گرگان می‌باشد که در سال ۱۳۸۵ افتتاح شده است.

۳) روغن‌های موتور و صنعتی، قیر و سایر فرآورده‌ها از سال ۱۳۸۴، به بخش خصوصی و اکما رشد و به صورت آزاد به فروش می‌رسد و شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی استان هیچ آماری از آنها ندارند.

۴) سایر فرآورده‌ها شامل انواع حلالها می‌باشد که از سال ۱۳۸۸ از طریق بورس کالای ایران فروخته می‌شود.

مأخذ- شرکت ملی بخش فرآورده‌های نفتی ایران منطقه گلستان.

نمودار ۱-۶- میزان مصرف (توزیع) بنزین

مبنای: جدول ۱-۶

۶- تعداد مخازن و جایگاه‌های فروش مواد سوختی

خصوصی	تعداد جایگاه			مخازن مواد سوختی		سال و شهرستان
	دولتی	جمع	ظرفیت (هزار لیتر)	تعداد		
۲۹	۳	۳۲	۵۰۶۷	۱۳۷		۱۳۸۰
۳۱	۳	۳۴	۵۲۹۵	۱۳۸		۱۳۸۵
۴۸	۳	۵۱	۶۳۰۲	۱۵۲		۱۳۹۰
۵۵	۳	۵۸	۷۵۸۵	۱۷۸		۱۳۹۱
۶۲	۳	۶۵	۸۳۸۶	۱۹۵		۱۳۹۲
۶۴	۱	۶۵	۷۴۵۵	۱۶۶		۱۳۹۳
۶۶	.	۶۶	۷۷۰۵	۱۷۱		۱۳۹۴
۶۹	.	۶۹	۸۰۱۰	۱۸۰		۱۳۹۵
۷۲	.	۷۲	۸۸۲۷	۱۹۶		۱۳۹۶
۵	.	۵	۷۸۰	۱۷	آزادشهر	
۷	.	۷	۸۴۲	۱۸	آق‌قلاب	
۳	.	۳	۴۰۶	۱۲	بندرگز	
۲	.	۲	۴۱۷	۹	ترکمن	
۴	.	۴	۴۷۷	۱۱	رامیان	
۶	.	۶	۶۸۰	۱۴	علی‌آباد	
۳	.	۳	۳۹۱	۹	کردکوی	
۳	.	۳	۴۵۰	۱۰	کلاله	
۵	.	۵	۱۱۶۹	۲۶	گالیکش	
۱۴	.	۱۴	۱۱۴۰	۲۵	گرگان	
۲	.	۲	۱۸۸	۴	گمیشان	
۱۳	.	۱۳	۱۴۱۲	۳۲	گندکاووس	
۳	.	۳	۱۹۳	۴	مراوه‌تپه	
۲	.	۲	۲۸۲	۵	مینودشت	

۱- نفت و گاز

۳۶۰

۶- تعداد مخازن و جایگاه‌های فروش مواد سوختی (دبالت)

جایگاه سوخت گیری گاز فشرده طبیعی (CNG)	تعداد شعب فروش نفت	تعداد پمپ				سال و شهرستان
		نفت سفید	نفت گاز	بنزین	بنزین سوپر	
...	۲۳۹	۸۶	۲۱	۱۱۱ ۱۳۸۰
...	۲۵۱	۱۰	۹۲	۱۶۸ ۱۳۸۵
۵۰	۱۴۳	۶	۱۱۹	۳۴۹	۲۰ ۱۳۹۰
۵۴	۱۴۳	۰	۱۵۲	۴۲۸	۲۴ ۱۳۹۱
۶۲	۱۴۳	۰	۱۶۰	۴۴۹	۳۶ ۱۳۹۲
۶۴	۱۴۸	۰	۱۷۲	۵۴۱	۴۶ ۱۳۹۳
۶۶	۱۴۸	۰	۱۷۵	۴۸۷	۱۰۸ ۱۳۹۴
۶۶	۱۴۸	۰	۱۹۵	۵۱۶	۱۱۴ ۱۳۹۵
۶۰	۱۴۱	۰	۲۱۳	۵۳۷	۱۲۰ ۱۳۹۶
۴	۱۱	۰	۲۲	۴۳	۱۴	آزادشهر
۴	۶	۰	۱۸	۴۳	۴	آق‌قلاء
۴	۱	۰	۳	۲۰	۲	بندرگز
۲	۴	۰	۱۲	۱۶	۰	ترکمن
۵	۸	۰	۶	۳۰	۲	رامیان
۷	۶	۰	۲۳	۴۰	۱۶	علی‌آباد
۵	۰	۰	۸	۲۲	۴	کردکوی
۳	۱۵	۰	۱۴	۲۸	۰	کلاله
۴	۵	۰	۲۴	۳۶	۸	گالیکش
۱۱	۳۰	۰	۲۴	۱۳۰	۵۶	گرگان
۲	۷	۰	۷	۱۴	۰	گمیشان
۵	۲۹	۰	۴۳	۹۱	۱۲	گنبد‌کاووس
۱	۱۷	۰	۳	۸	۰	مراوه‌تپه
۳	۹	۰	۶	۱۶	۲	مینودشت

مأحمد- شرکت ملی پژوهش فرآورده‌های نفتی ایران منطقه گلستان.

سالنامه آماری استان گلستان - ۱۳۹۶

۶- تعداد شهرها و روستاهای گازرسانی شده و تعداد انواع انشعاب، تعداد مصرف کننده و مقدار مصرف گاز طبیعی

سال و شهرستان	تعداد شهرهای گازرسانی شده	تعداد روستاهای گازرسانی شده	تعداد انشعاب		
			روستایی	شهری	جمع
..... ۱۳۸۰	۱۸	۴۵
..... ۱۳۸۵	۲۲	۲۹۹
..... ۱۳۹۰	۲۶	۵۸۰	۱۲۶۶۲۸	۲۱۹۳۷۲	۹۲۷۴۴
..... ۱۳۹۱	۲۹	۶۶۲	۱۳۰۰۹۳	۲۳۳۰۳۸	۱۰۲۹۴۵
..... ۱۳۹۲	۲۹	۶۷۲	۱۳۳۷۵۱	۲۴۶۷۵۹	۱۱۳۰۰۸
..... ۱۳۹۳	۲۹	۷۰۸	۱۳۵۷۷۸	۲۵۷۷۷۵	۱۲۱۹۹۷
..... ۱۳۹۴	۲۹	۷۵۲	۱۳۷۵۲۰	۲۶۲۲۹۸	۱۲۴۷۷۸
..... ۱۳۹۵	۲۹	۸۱۶	۱۶۸۹	۸۶۴۹	۶۹۶۰
..... ۱۳۹۶	۳۰	۱۶۱	۱۴۲۹۷۰	۲۸۱۲۷۶	۱۳۸۳۰۶
آزادشهر	۳	۳۸	۸۵۷۸	۲۵۳۱۳	۶۷۳۵
آق قلا	۲	۷۸	۱۱۲۲۱	۲۰۱۵۴	۸۹۳۳
بندرگز	۲	۲۵	۵۲۱۰	۹۵۴۵	۴۳۳۵
ترکمن	۱	۲۴	۸۳۰۳	۱۲۸۰۲	۴۴۹۹
رامیان	۴	۵۶	۶۱۸۸	۱۵۱۷۲	۸۹۸۴
علی‌آباد	۴	۶۱	۱۲۵۰۷	۲۳۹۸۶	۱۱۴۷۹
کردکوی	۱	۲۴	۷۵۶۴	۱۴۹۵۰	۷۳۸۶
کلاله	۲	۹۶	۷۰۰۲	۱۸۶۲۲	۱۱۶۲۰
گالیکش	۱	۵۸	۴۰۶۴	۱۰۴۳۷	۶۳۷۳
گرگان	۴	۹۱	۳۸۸۰۶	۶۰۶۲۸	۲۱۸۲۲
گمیشان	۲	۲۸	۶۰۸۳	۱۱۵۸۰	۵۴۹۷
گندکاووس	۲	۱۳۶	۲۱۱۸۸	۴۹۰۷۱	۲۷۸۸۳
مراوه‌تپه	۱	۵۵	۱۳۲۳	۵۹۹۰	۴۶۶۷
مینودشت	۱	۷۱	۴۹۳۳	۱۳۰۲۶	۸۰۹۳

۱- نفت و گاز

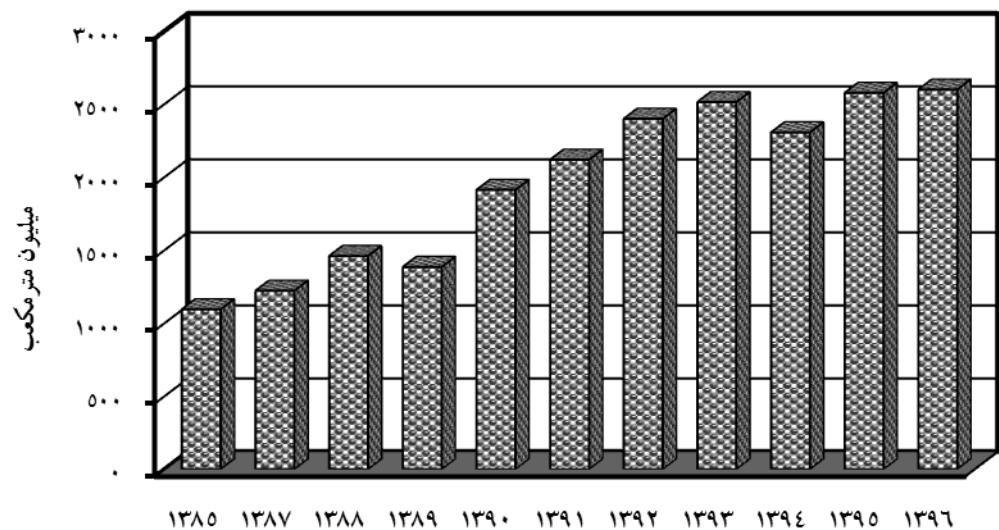
۳۶۷

۳-۶- تعداد شهرها و روستاهای گازرسانی شده و تعداد انواع انشعاب، تعداد مصرف کننده و مقدار مصرف گاز طبیعی (دباله)

مصرف گاز طبیعی (میلیون مترمکعب)	تعداد مصرف کننده				سال و شهرستان
	صنعتی	خانگی	تجاری	جمع	
... ۱۳۸۰
۱.۹۵	۱۲۲	۳۲۰۱۶۲	۷۵۰۲	۲۲۷۷۸۶ ۱۳۸۵
۱۹۱۲	۲۸۵	۳۴۸۹۰۰	۱۳۵۰۶	۳۶۲۶۹۱ ۱۳۹۰
۲۱۱۹	۱۲۱۶	۳۸۷۰۱۱	۱۵۳۷۰	۴۰۳۵۹۷ ۱۳۹۱
۲۳۹۹	۱۴۱۲	۴۱۹۹۴۶	۱۶۵۹۴	۴۳۷۹۵۲ ۱۳۹۲
۲۵۱۴	۱۴۷۹	۴۴۵۰۴۲	۱۷۹۶۶	۴۶۴۴۸۷ ۱۳۹۳
۲۳۰۶	۱۵۳۸	۴۶۹۸۴۴	۱۸۹۵۰	۴۹۰۳۳۲ ۱۳۹۴
۲۵۷۷	۱۶۰۳	۴۹۳۳۳۳	۱۹۹۴۶	۵۱۴۸۸۲ ۱۳۹۵
۲۵۹۹	۱۶۹۷	۵۱۴۲۲۱	۲۱۱۰۰	۵۳۷۰۲۵ ۱۳۹۶
۹۶	۳۹	۲۶۹۳۹	۷۴۵	۲۷۷۲۳	آزادشهر
۱۲۴	۹۶	۳۱۷۱۶	۹۹۰	۳۲۸۰۲	آق قلا
۶۶	۱۲۳	۱۷۰۰۳	۱۲۶۸	۱۸۳۹۴	بندرگز
۷۲	۴۲	۲۰۸۲۲	۹۳۲	۲۱۷۹۶	ترکمن
۷۵	۱۴	۲۲۵۱۸	۶۰۶	۲۳۱۳۸	رامیان
۹۶۹	۵۲۱	۴۳۷۵۲	۲۲۸۹	۴۶۵۶۲	علی آباد
۱۰۸	۱۲۳	۲۶۱۳۸	۱۸۲۹	۲۸۰۹۰	کردکوی
۸۲	۷۳	۳۰۳۰۵	۴۸۷	۳۰۸۶۵	کلاله
۱۰۰	۱۲	۱۵۰۹۹	۳۲۴	۱۵۴۳۵	گالیکش
۵۱۸	۴۱۸	۱۳۹۰۳۹	۷۱۷۰	۱۴۶۶۲۷	گرگان
۵۴	۶۰	۱۶۶۰۱	۸۰۴	۱۷۴۶۵	گمیشان
۲۴۸	۱۲۵	۹۳۵۵۳	۲۴۶۲	۹۶۱۴۰	گندکاووس
۱۵	۵	۷۰۱۳	۲۷۷	۷۲۹۵	مراوهه تپه
۷۲	۴۶	۲۳۷۳۰	۹۱۷	۲۴۶۹۳	مینودشت

۱- نفت و گاز - شرکت ملی گاز استان گلستان.

نمودار ۲-۶- میزان مصرف گاز طبیعی

مبنای: جدول ۳-۶